

Lovforslag nr. L 199. Fremsat den 27. marts 2003 af justitsministeren (Lene Espersen)

Forslag

til

Lov om Den Internationale Havretsdomstols kompetence og om fuldbyrdelse af Domstolens afgørelser i visse sager

§ 1. Artikel 187, litra c-e, om kompetence for Den Internationale Havretsdomstols Afdeling for Havbundstvister og artikel 188, stk. 2, om voldgiftsprocedurer i De Forenede Nationers Havretskonvention af 10. december 1982, jf. bilaget til denne lov, gælder her i landet.

Stk. 2. Justitsministeren kan bestemme, at en afgørelse, der er truffet af Den Internationale Havretsdomstols Afdeling for Havbundstvister, kan fuldbyrdes her i landet efter retsplejelovens

regler om tvangsfuldbyrdelse af domme og kendelser.

§ 2. Justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bilag**Artikel 187***Afdelingen for Havbundstvisters kompetence*

Afdelingen for Havbundstvister skal have kompetence i henhold til dette kapitel og de hertil knyttede bilag i tvister, som vedrører aktiviteter i Området, og som falder ind under følgende kategorier:

- a) [...]
- b) [...]
- c) tvister mellem kontraktsparter, det være sig deltagende stater, Myndigheden eller Produktionselskabet, statslige virksomheder og fysiske eller juridiske personer, som nævnt i artikel 153, stk. 2, litra b), vedrørende:
  - i) fortolkningen eller anvendelsen af en relevant kontrakt eller arbejdsplan; eller
  - ii) en kontraktsparts handlinger eller undladelser, som vedrører aktiviteter i Området, og som retter sig mod den anden part eller direkte berører dennes retlige interesser;
- d) tvister vedrørende afslag på en kontrakt eller et retligt spørgsmål, som opstår under kontraktforhandlingerne mellem Myndigheden og en ansøger, som en stat er sponsor for, i overensstemmelse med artikel 153, stk. 2, litra b), og som behørigt har opfyldt de i bilag III, artikel 4, stk. 6, og artikel 13, stk. 2, omhandlede betingelser;
- e) tvister mellem Myndigheden og en deltagende stat, en statslig virksomhed eller en fysisk eller juridisk person, som en deltagende stat er sponsor for i overensstemmelse med artikel 153, stk. 2, litra b), når det påstås, at Myndigheden har pådraget sig det i bilag III, artikel 22, omhandlede ansvar;
- f) [...]

Artikel 188

Forelæggelse af tvister for en særlig afdeling af Den Internationale Havretsdømstol eller for en

ad hoc afdeling af Afdelingen for Havbundstvister eller for bindende handelsvoldgift

1. [...]
2. a) Tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af en kontrakt, som nævnt i artikel 187, litra c), i), skal, efter anmodning af enhver af tvistens parter, underkastes bindende handelsvoldgift, medmindre parterne aftaler andet. En handelsvoldgiftsdømstol, for hvilken tvisten forelægges, må ikke have kompetence til afgørelse af noget spørgsmål vedrørende fortolkningen af denne konvention. I tilfælde, hvor tvisten ligeledes omfatter spørgsmål om fortolkningen af kapitel XI og de hertil knyttede bilag med hensyn til aktiviteter i Området, skal spørgsmålet henvises til Afdelingen for Havbundstvister med henblik på en afgørelse.
- b) Såfremt voldgiftsdømstolen ved begyndelsen eller i løbet af en sådan voldgift bestemmer enten efter anmodning fra nogen af tvistens parter eller på eget initiativ, at dens kendelse afhænger af en afgørelse fra Afdelingen for Havbundstvister, skal voldgiftsdømstolen henvise et sådant spørgsmål til Afdelingen for Havbundstvister med henblik på en sådan afgørelse. Voldgiftsdømstolen skal derefter afgive sin voldgiftskendelse i overensstemmelse med afgørelsen fra Afdelingen for Havbundstvister.
- c) I mangel af en bestemmelse i kontrakten om den voldgiftsprocedure, som skal anvendes på tvisten, skal voldgiften udføres i overensstemmelse med voldgiftsreglerne fastsat af De Forenede Nationers Kommission for International Handelslovgivning, UNCITRAL, eller sådanne andre voldgiftsregler, som måtte være foreskrevet i Myndighedens regler, forskrifter og procedurer, medmindre tvistens parter aftaler andet.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formål og baggrund

Lovforslaget har til formål at fastsætte regler i dansk ret om Den Internationale Havretsdomstols kompetence og om fuldbyrdelse af Domstolens afgørelser i visse sager.

Udenrigsministeren har den 24. januar 2003 fremsat forslag til folketingsbeslutning nr. B 75 om Danmarks ratifikation af De Forenede Nationers Havretskonvention af 10. december 1982 tillige med den dertil knyttede Aftale af 28. juli 1994 om anvendelse af konventionens kapitel XI samt Danmarks tiltrædelse af Aftale af 23. maj 1997 om privilegier og immuniteter for Den Internationale Havretsdomstol og Protokol af 27. marts 1998 om privilegier og immuniteter for Den Internationale Havbundsmyndighed.

Havretskonventionen med tilhørende bilag, aftaler og protokoller er medtaget som bilag til beslutningsforslaget og vedlægges ikke dette lovforslag.

Den Internationale Havretsdomstol er i henhold til Havretskonventionen oprettet i 1996 med hovedsæde i Hamborg, Tyskland. Domstolen har navnlig til formål at træffe mellemstatslige afgørelser i tvister mellem de deltagende stater, der har undergivet sig dens kompetence, vedrørende fortolkningen og anvendelsen af konventionen, jf. herved navnlig konventionens kapitel XV.

Under Den Internationale Havretsdomstol er der oprettet en særlig Afdeling for Havbundstvister, der ikke blot som Domstolen træffer mellemstatslige afgørelser, men tillige har kompetence til at afgøre visse tvister af privatretlig karakter vedrørende udnyttelsen af den dybe havbund. Sådanne tvister vil ud over stater blandt andet kunne involvere fysiske og juridiske personer (selskaber mv.), der i medfør af konventionens artikel 153, stk. 2, litra b, og stk. 3, har indgået kontrakt med Den Internationale Havbundsmyndighed om efterforskning og udnyttelse af den dybe havbund, jf. nedenfor under punkt 2.

Afgørelser truffet af Den Internationale Havretsdomstols Afdeling for Havbundstvister skal i medfør

af artikel 39 i Domstolens statut, jf. Havretskonventionens bilag VI, kunne håndhæves på de deltagende staters territorium på samme måde som domme eller kendelser afsagt af den højeste domstol i den stat, på hvis territorium der søges om håndhævelse.

Med lovforslaget gennemføres den lovgivning, der er nødvendig for at afgrænse Den Internationale Havretsdomstols Afdeling for Havbundstvisters kompetence overfor danske domstole og for, at Domstolens afgørelser af privatretlig karakter kan tvangsfuldbyrdes i Danmark.

Da Havretskonventionens regler først vil finde anvendelse i forhold til Danmark, når de nødvendige ratifikationsprocedurer er gennemført, foreslås det, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

2. De Forenede Nationers Havretskonvention

FN's Havretskonvention repræsenterer en sammenkrivning, ajourføring og videreudvikling af reglerne for staternes udøvelse af jurisdiktion over havområderne og er resultatet af FN's tredje havretskonference. Konventionen, der trådte i kraft den 16. november 1994, er tiltrådt af 138 stater, mens Aftalen af 28. juli 1994 om anvendelse af Konventionens Kapitel XI er tiltrådt af 107 stater.

Konventionen erstatter mellem de deltagende stater de fire grundlæggende Geneve-konventioner af 29. april 1958 om retsordenen på havene. I forhold til de fire Geneve-konventioner fastsættes der ved Havretskonventionen en udvidelse af grænsen for staternes eneret til at udnytte havbundens, undergrundens og den overliggende vandmasses naturressourcer.

Konventionen beskæftiger sig både med den del af havbunden, der er underlagt kyststaternes jurisdiktion, og med den dybe havbund, som ikke er undergivet nogen enkeltstats jurisdiktion (det såkaldte Område).

Vedrørende kyststaters jurisdiktion fastsætter konventionen søterritoriets maksimale udstrækning til 12 sømil, mens kyststatens suveræne rettigheder med hensyn til fiskeri og udnyttelsen af andre naturressourcer inden for en eksklusiv økonomisk zone ud-

strækkes indtil 200 sømil fra kysten. Derudover giver konventionen kyststaten suveræne rettigheder til udnyttelse og beskyttelse af de ikke-levende ressourcer, herunder olie og gas, som findes på og under havbunden på kontinentalsoklen, der ifølge konventionens definition kan strække sig længere end 200 sømil fra kysten, hvis den naturlige forlængelse af statens landterritorium ud til det punkt, hvor den dybe havbund begynder, er længere.

Vedrørende de ikke-levende ressourcer på og i den dybe havbund og dens undergrund, der ligger uden for grænserne for enkeltstaters jurisdiktion (Området), opstiller konventionen et internationalt regime for efterforskning og udvinding. Konventionen indeholder regler for private virksomheders adgang til den dybe havbund og dens undergrund og opretter en international organisation, Den Internationale Havbundsmyndighed, der administrerer aktiviteterne på Området. Afgørelsen af tvister vedrørende udnyttelsen den dybe havbund er henlagt til en særlig Afdeling for Havbundstvister under Den Internationale Havretsdomstol, der som nævnt i punkt 1 er oprettet med sæde i Hamborg, Tyskland.

Visse af Havretskonventionens bestemmelser vedrørende Den Internationale Havretsdomstols Afdeling for Havbundstvister kræver gennemførelse ved lov.

3. Havretsdomstolens Afdeling for Havbundstvister

Ikke-levende ressourcer på de dele af havbunden og dens undergrund, som ligger uden for grænserne for national jurisdiktion, det såkaldte Område, forvaltes som nævnt i punkt 2 af Den Internationale Havbundsmyndighed, der med hovedsæde i Kingston, Jamaica, blev oprettet til dette formål ved konventionens ikrafttræden i 1994.

Den Internationale Havbundsmyndighed kan tildele rettigheder til at efterforske og udvinde Områdets ressourcer. Det påhviler bl.a. Myndigheden at fastlægge regler, forskrifter og procedurer for efterforskning og udnyttelse af Områdets ressourcer og at føre tilsyn med, at konventionens bestemmelser og de fastlagte regler, forskrifter og procedurer overholdes. Aktiviteter i Området kan enten udføres af Myndighedens eget produktionsselskab eller af andre i association med Myndigheden. Det vil navnlig sige stater, statslige virksomheder eller fysiske eller juridiske personer under nærmere angivne betingelser, jf. Havretskonventionens artikel 153, stk. 2, litra b. Aktiviteterne skal udføres i overensstemmelse med en skriftlig arbejdsplan, der har form af en kontrakt mel-

lem Myndigheden og den omhandlede operatør, jf. artikel 153, stk. 3.

Den Internationale Havretsdomstols Afdeling for Havbundstvister har blandt andet til opgave at afgøre de eventuelle tvister, der kan opstå blandt kontraktsparter og andre i forbindelse med sådanne aktiviteter i Området, jf. konventionens artikel 187, litra c-e, der er medtaget som bilag til lovteksten.

Disse afgørelser adskiller sig fra Afdelingens afgørelser i medfør af artikel 187, litra a, b og f, og fra Havretsdomstolens aktiviteter i øvrigt ved at angå tvister af privatretlig karakter frem for tvister af mellemstatslig karakter, og ved ikke kun at vedrøre stater, men også fysiske og juridiske personer, der sponsoreret af deres hjemstat agter at indgå eller har indgået kontrakt med Den Internationale Havbundsmyndighed om efterforskning og udnyttelse af de ikke-levende ressourcer på og under den dybe havbund.

Af samme grund bestemmes det i Statutten for Den Internationale Havretsdomstol, at Afdelingens afgørelser skal kunne håndhæves på de deltagende staters område, jf. Statutens artikel 39, der har følgende ordlyd:

”Afdelingens afgørelser skal kunne håndhæves på de deltagende staters territorium på samme måde, som domme eller kendelser afsagt af den højeste domstol i den deltagende stat, på hvis territorium der søges om håndhævelse.”

Havretsdomstolens Statut er medtaget som bilag til det forslag til folketingsbeslutning nr. B 75 om Danmarks ratifikation af Havretskonventionen mv., som udenrigsministeren har fremsat for Folketinget den 24. januar 2003.

Den kompetence, der i medfør af bestemmelserne i Havretskonventionens kapitel XI er tillagt Den Internationale Havretsdomstols Afdeling for Havbundstvister til at afgøre tvister af både mellemstatslig og privatretlig karakter vedrørende Området er eksklusiv og kan ikke fraviges af de deltagende stater.

Dette gælder, selv om Danmark i medfør af konventionens artikel 287, stk. 1, agter at afgive erklæring om, at bilæggelse af mellemstatslige tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af Havretskonventionen skal ske ved Den Internationale Domstol i Haag. Konventionens artikel 287, stk. 2, fastslår således udtrykkeligt, at en sådan erklæring ikke må berøre forpligtelsen til at acceptere den bindende enekompetence, som tilkommer Den Internationale Havretsdomstols Afdeling for Havbundstvister under konventionens kapitel XI vedrørende udnyttelse af den dybe havbund.

4. Gældende ret

Efter dansk international procesret har danske domstole kompetence til at behandle internationale tvister af privatretlig karakter, hvis der er værning for sagen her i landet efter retsplejeloven eller efter anden lovgivning. Det gælder også privatretlige tvister vedrørende udnyttelse af den dybe havbund.

Retsplejelovens regler om værning indebærer blandt andet, at sager vedrørende formueretsforhold kan anlægges her i landet, hvis bare sagsøgte på tidspunktet for sagens anlæg har aktiver her i landet, jf. retsplejelovens § 246, stk. 3, om det såkaldte gods-værning.

Danske domstole har således som udgangspunkt en meget vidtgående international kompetence, der imidlertid i flere tilfælde begrænses ved internationale konventioner mv., som Danmark har indgået. Det gælder navnlig EF-domskonventionen, der, i forholdet mellem Danmark og de øvrige EU-lande, blandt andet forbyder anvendelsen af retsplejelovens regler om godsværning, når sagsøgte har bopæl i et andet EU-land, og indfører fælles regler om retternes kompetence i civile sager, herunder handelssager. EF-domskonventionen er gennemført i dansk ret ved retsplejelovens § 247 og lov nr. 325 af 4. juni 1986 om EF-domskonventionen mv., som ændret ved lov nr. 209 af 29. marts 1995.

Domme og kendelser afsagt af danske domstole i civile sager tvangsfuldbyrdes i medfør af retsplejelovens § 478 efter reglerne i samme lovs kapitel 45-53.

For så vidt angår afgørelser truffet af udenlandske domstole om civile krav følger det af retsplejelovens § 479, at justitsministeren kan fastsætte bestemmelser, hvorefter de kan fuldbyrdes her i riget, såfremt de kan fuldbyrdes i den stat, hvor afgørelsen er truffet, og såfremt fuldbyrdelsen ikke vil være åbenbart uforenelig med landets retsorden. Bemyndigelsen er ikke udnyttet. Derimod indeholder lov om EF-domskonventionen mv. ud over regler om retternes kompetence også regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser inden for konventionens anvendelsesområde.

Endelig indeholder Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab regler om, at visse af de domme, som EF-domstolen afsiger, kan fuldbyrdes efter den civile retsplejes regler i den medlemsstat, hvor tvangsfuldbyrdelsen finder sted, jf. Traktatens artikel 244 og 256. Disse regler er gennemført i dansk ret ved lov nr. 447 af 11. oktober 1972 om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber og Den Europæiske Union.

5. Justitsministeriets overvejelser

5.1 Kompetence for Havretsdomstolens Afdeling for Havbundstvister

Som anført under punkt 4 har danske domstole kompetence til at behandle internationale tvister af privatretlig karakter, hvis der er værning for sagen her i landet efter retsplejeloven eller efter anden lovgivning. Det gælder også privatretlige tvister vedrørende udnyttelse af den dybe havbund, medmindre andet bestemmes ved lov.

Det foreslås derfor i lovforslagets § 1, stk. 1, at de bestemmelser i Havretskonventionens artikel 187, litra c-e, der giver Havretsdomstolens Afdeling for Havbundstvister enekompetence til at afgøre visse tvister af privatretlig karakter vedrørende udnyttelse af den dybe havbund, sættes i kraft her i landet.

Herved afgrænses danske domstoles kompetence i forhold til Havretsdomstolens Afdeling for Havbundstvister, således at tvister, der efter artikel 187, litra c-e, i Havretskonventionen henhører under Afdelingens enekompetence, ikke kan indbringes for danske domstole. Hvis en sådan tvist søges indbragt for en dansk domstol, skal sagen afvises.

Endvidere foreslås det, at Havretskonventionens artikel 188, stk. 2, om voldgiftsprocedurer i tvister efter konventionens artikel 187, litra c, i), ligeledes sættes i kraft her i landet.

Efter denne bestemmelse skal tvister mellem kontraktsparter vedrørende aktiviteter i Området efter anmodning af enhver af tvistens parter afgøres ved bindende handelsvoldgift, medmindre parterne aftaler andet. Spørgsmål om fortolkningen af konventionens kapitel XI og de hertil knyttede bilag skal dog altid henvises til Havretsdomstolens Afdeling for Havbundstvister, hvis afgørelse heraf er bindende for voldgiftsretten. Hvis ikke andet er aftalt mellem parterne, skal voldgiften udføres efter UNCITRAL's regler eller efter de voldgiftsregler, som måtte være foreskrevet i Havbundsmyndighedens regler, forskrifter og procedurer.

5.2 Fuldbyrdelse af afgørelser truffet af Havretsdomstolens Afdeling for Havbundstvister

Som det fremgår af punkt 4 indeholder dansk ret ikke hjemmel til fuldbyrdelse af afgørelser afsagt af Havretsdomstolens Afdeling for Havbundstvister.

Det foreslås derfor i lovforslagets § 1, stk. 2, at justitsministeren skal kunne bestemme, at en afgørelse, der er truffet af Den Internationale Havretsdomstols Afdeling for Havbundstvister, kan fuldbyrdes her i

landet efter retsplejelovens regler om tvangsfuldbyrdelse af domme og kendelser.

Alle de regler i dansk lovgivning, der er af betydning for fuldbyrdelsesproceduren, vil i givet fald finde anvendelse, herunder også reglerne i retsafgiftsloven.

De tvister af privatretlig karakter, som efter Havretskonventionens artikel 187, litra c-e, skal afgøres af Havretsdomstolens Afdeling for Havbundstvister, relaterer sig alle til indgåelse og gennemførelse af kontrakter med Den Internationale Havbundsmyndighed om efterforskning og udnyttelse af den dybe havbund. De foreslåede lovbestemmelser vil derfor kun få praktisk betydning for personer og virksomheder mv. her i landet, der sponsoreret af den danske stat eller andre konventionsstater måtte ansøge om eller indgå sådanne kontrakter med Den Internationale Havbundsmyndighed om efterforskning og udnyttelse af den dybe havbund, jf. herved Havretskonventionens artikel 153, stk. 2, og konventionens bilag III.

De foreslåede lovbestemmelser forventes således kun at få uhyre begrænset betydning i praksis. Justitsministeriet har derfor fundet det mest hensigtsmæssigt, at gennemføre reglerne i dansk ret ved en selvstændig lov frem for at foreslå bestemmelser om Havretsdomstolen indsat i retsplejeloven.

Da en anmodning om fuldbyrdelse her i landet vil være uhyre sjælden, og da de folkeretlige regler i Havretskonventionen mv. ikke giver nogen vejledning med hensyn til den procedure, der skal følges, har Justitsministeriet endvidere fundet det mest hensigtsmæssigt, at det i hvert enkelt tilfælde overlades til justitsministeren at træffe bestemmelse om, at en afgørelse, der er truffet af Havretsdomstolens Afdeling for Havbundstvister, skal kunne fuldbyrdes her i landet.

Justitsministeren vil i den forbindelse kunne påse, at de overordnede betingelser, der efter Havretskon-

ventionen gælder for at fuldbyrde Domstolens afgørelser her i landet er opfyldt, herunder navnlig at afgørelsen er ægte og angår opfyldelsen af en privatretlig forpligtelse, der kan tvangsfuldbyrdes efter dansk ret. Hvis fuldbyrdelsen af afgørelsen vil være åbenbart uforenelig med landets retsorden, må det endvidere antages, at justitsministeren i helt ekstraordinære tilfælde vil kunne afslå anmodningen om fuldbyrdelse med henvisning til folkeretlige principper om ordre public.

Når justitsministeren har bestemt, at en afgørelse kan tvangsfuldbyrdes her i landet, kan den berettigede indgive anmodning om tvangsfuldbyrdelse til den fogedret, som efter retsplejelovens § 487 er kompetent til at behandle sagen. Fogedretten vil herefter på sædvanlig vis skulle prøve, om retsplejelovens almindelige betingelser for tvangsfuldbyrdelse af domme og kendelser er opfyldt, herunder at afgørelsen er endelig og eksigibel.

Det bemærkes, at Afdelingen for Havbundstvister siden Havretsdomstolens oprettelse i 1996 endnu ikke har truffet nogen afgørelser – hverken af mellemstatslig eller privatretlig karakter.

6. Høring

Lovforslaget har ikke været sendt i høring.

7. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser mv.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet eller borgerne. Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser og indeholder ikke EU-retlige aspekter.

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til stk. 1

Bestemmelsen sætter Havretskonventionens artikel 187, litra c-e, om enekompetence for Havretsdomstolens Afdeling for Havbundstvister i visse tvister af privatretlig karakter og artikel 188, stk. 2, om voldgiftsprocedurer i kraft her i landet.

De omhandlede konventionsbestemmelser er optaget som bilag til loven. Havretskonventionen med tilhørende bilag, aftaler og protokoller er i sin helhed medtaget som bilag til det forslag til Folketingsbeslutning nr. B 75 om Danmarks ratifikation af Havretskonventionen mv., som udenrigsministeren den 24. januar 2003 fremsatte for Folketinget (Folketingstidende, tillæg A, 2002-2003, side 3025 ff.)

Hvis tvister, der er omfattet af Havretsdomstolens enekompetence efter de omhandlede bestemmelser, søges indbragt for en dansk domstol, skal sagen afvises.

Der henvises til punkt 5.1 i de almindelige bemærkninger.

Til stk. 2

Efter § 1, stk. 2, skal en anmodning om fuldbyrdelse af en afgørelse, der er truffet af Havretsdomstolens Afdeling for Havbundstvister, indgives til justitsministeren, der træffer bestemmelse om, at afgørelsen kan fuldbyrdes her i landet.

Justitsministeren vil i den forbindelse påse, at de overordnede betingelser, der efter Havretskonventionen gælder for at fuldbyrde Domstolens afgørelser her i landet er opfyldt, herunder navnlig, at afgørelsen

er ægte og angår opfyldelsen af en privatretlig forpligtelse, der kan tvangsfuldbyrdes efter dansk ret.

Når justitsministeren har bestemt, at afgørelsen kan tvangsfuldbyrdes her i landet, kan den berettigede indgive anmodning om tvangsfuldbyrdelse til den fogedret, som efter retsplejelovens § 487 er kompetent til at behandle sagen. Fogedrettens behandling sker efter samme regler, som gælder for fuldbyrdelse af danske domme og kendelser, jf. retsplejelovens kapitel 45-53.

Til § 2

Til stk. 1

Havretskonventionen træder efter artikel 308 i kraft for Danmark den tredivte dag efter deponeringen af Danmarks ratifikationsinstrument.

Med henblik på samtidig ikrafttræden af Havretskonventionen og loven om fuldbyrdelse af visse afgørelser truffet af De Forenede Nationers Havretsdomstol foreslås det, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Til stk. 2

Stk. 2 bestemmer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at den ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

I de kongelige anordninger, som skal forelægges hjemmestyremyndighederne til godkendelse, vil det blive fastsat, at fuldbyrdelse af privatretlige afgørelser fra Havretsdomstolens Afdeling for Havbundstvister på Færøerne og i Grønland efter justitsministerens bestemmelse skal ske efter reglerne om tvangsfuldbyrdelse.

delse af domme og kendelser i henholdsvis den færøske og grønlandske retsplejelov.

Det er hensigten, at ratifikationen af Havretskonventionen skal træde i kraft for hele riget under ét.

Til lovforslag nr. L 199. Skriftlig fremsættelse (27. marts 2003)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om Den Internationale Havretsdomstols kompetence og om fuldbyrdelse af Domstolens afgørelser i visse sager.

(Lovforslag nr. L 199).

Lovforslagets formål er at fastsætte regler i dansk ret om Den Internationale Havretsdomstols kompetence og om fuldbyrdelse af Domstolens afgørelser i visse sager.

Udenrigsministeren har den 24. januar 2003 fremsat forslag til folketingsbeslutning nr. B 75 om Danmarks ratifikation af De Forenede Nationers Havretskonvention af 10. december 1982 med tilhørende bilag, aftaler og protokoller.

Havretskonventionen indeholder regler for staternes udøvelse af jurisdiktion over havområderne, og regler om udnyttelsen af den dybe havbund, der ikke er undergivet nogen enkeltstats jurisdiktion (det såkaldte Område). Konventionen opstiller et internationalt regime for stater, privatpersoners og private virksomheders adgang til efterforskning og kommerciel udnyttelse af de ikke-levende ressourcer, herunder olie og gas, som findes på den dybe havbund og i dens undergrund. Der etableres en fælles ordning, som blandt andet forudsætter, at enhver sådan udnyttelse af den dybe havbund sker ved indgåelse af kontrakter med Den Internationale Havbundsmyndighed, der efter konventionen administrerer aktiviteterne på Området.

I henhold til konventionen oprettes der en International Havretsdomstol, der træffer mellem-

statslige afgørelser i tvister mellem de deltagende stater vedrørende fortolkningen og anvendelsen af konventionen. Under Den Internationale Havretsdomstol oprettes endvidere en særlig Afdeling for Havbundstvister, der ikke blot som Domstolen træffer mellemstatslige afgørelser, men tillige har enekompetence til at afgøre tvister af privatretlig karakter, der måtte opstå vedrørende kontrakter om efterforskning og udnyttelse af den dybe havbund. Da Afdelingens afgørelser i disse sager ud over at involvere stater også kan involvere private firmaer mv., bestemmes det i Domstolens statut, at afgørelserne skal kunne tvangsfuldbyrdes i de deltagende lande.

Med lovforslaget afgrænses danske domstoles kompetence i forhold til Den Internationale Havretsdomstols Afdeling for Havbundstvister, således at privatretlige tvister, der efter Havretskonventionens regler henhører under Afdelingens enekompetence, ikke kan indbringes for danske domstole, og således at konventionens regler om voldgiftsprocedurer mv. i sådanne tvister sættes i kraft her i landet. Samtidig indføres der i overensstemmelse med konventionens krav hjemmel til, at Afdelingens afgørelser i disse sager kan tvangsfuldbyrdes i Danmark.

Da reglerne som nævnt vedrører et meget specifikt og særegent område, forventes deres praktiske betydning dog at blive minimal.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.